

DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL FORMULADA POLA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL, SOSTIBILIDADE E CAMBIO CLIMÁTICO RELATIVA AO PROXECTO DO PARQUE EÓLICO CANEDO, NOS CONCELLOS DE ALFOZ E MONDOÑEDO (LUGO), PROMOVIDO POR GALFOR EÓLICA, S.L. (CLAVE: 2021/0180).

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, en base as súas competencias para resolver este expediente ambiental segundo o Decreto 42/2019, do 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e, de conformidade coa proposta do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, que a continuación se transcribe:

A Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (BOE núm. 296, do 11 de decembro), modificada pola Lei 9/2018, do 5 de decembro (BOE nº 294 do 6 de decembro) e polo Real Decreto-ley 23/2020, do 23 de xuño (BOE núm. 175, do 24 de xuño), establece no seu artigo 7.1 apartado a) que os proxectos comprendidos no seu anexo I serán obxecto dunha avaliación de impacto ambiental ordinaria.

Entre os proxectos que figuran no dito anexo I atópanse, no grupo 3.i, os parques eólicos que teñan 50 ou máis aeroxeradores, ou máis de 30 MW ou que se atopen a menos de 2 km doutro parque eólico en funcionamento, en construción, con autorización administrativa ou con declaración de impacto ambiental.

Este sería o caso da actuación pretendida, dado que o parque, segundo o estudo de impacto ambiental (ESIA), localízase a menos de dous quilómetros doutro parque eólico con autorización administrativa.

Considerando o anterior, o proxecto someteuse ao trámite de avaliación de impacto ambiental ordinaria e, téndose practicado o referido procedemento, procede formular a correspondente declaración de impacto ambiental (DIA), de acordo co disposto no artigo 41 da dita Lei 21/2013.

1. INFORMACIÓN SOBRE O PROXECTO

1.1. Promotor e órgano substantivo

O promotor do proxecto é Galfor Eólica, S.L. e o órgano substantivo a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais da Vicepresidencia Primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación.

1.2. Antecedentes, obxecto do proxecto, descrición e localización

O parque eólico Canedo, cunha potencia total inicial de 13,5 MW, foi admitido a trámite na Resolución do 20 de decembro de 2010 da entón Consellería de Economía e Industria pola que se aproba a relación de anteprojectos de parques eólicos seleccionados ao amparo da Orden de 29 de marzo de 2010 para a asignación de 2.325 MW de potencia na modalidade de novos parques eólicos en Galicia.

A entón denominada Secretaría Xeral de Calidade e Avaliación Ambiental formulou a declaración de impacto ambiental (DIA) do proxecto parque eólico Canedo o 03.11.2014 (publicada no DOG nº 26 do 09.02.2015) ao abeiro da normativa vixente naquel momento (Real Decreto Legislativo 1/2008, do 11 de novembro).

Con data 3 de agosto de 2017, mediante Acordo do Consello da Xunta, outorgouse a autorización administrativa previa e de construción e declarouse a utilidade pública, en concreto, do parque eólico de Canedo, situado nos concellos de Alfoz e Mondoñedo (Lugo), que se fixo pública mediante a Resolución do 22 de agosto de 2017, da Dirección Xeral de Enerxía e Minas (DOG nº 189, do 4 de outubro).

O día 8 de marzo de 2018, mediante Acordo do Consello da Xunta, aprobouse definitivamente o proxecto sectorial de incidencia supramunicipal do parque eólico Canedo, que se fixo público mediante a Resolución do 15 de marzo de 2018, da Dirección Xeral de Enerxía e Minas (DOG nº 82, do 27 de abril).

O 14.12.2020, o promotor presenta unha nova solicitude de autorización administrativa previa e de construción e de aprobación do proxecto sectorial do parque eólico Canedo, ao abeiro da Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia, presentando a documentación técnica necesaria para continuar a tramitación do expediente. Posteriormente, o 26.02.2021 o promotor solicitou a declaración de utilidade pública.

Consecuentemente, a nova tramitación ambiental iníciase segundo a Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (BOE núm. 296, do 11.12.2013), modificada pola Lei 9/2018, do 5 de decembro (BOE núm. 294, do 6 de decembro) e polo Real Decreto-lei 23/2020, do 23 de xuño (BOE núm. 175, do 24 de xuño).

Cómpre sinalar que na configuración do novo proxecto, conservase a localización dos aeroxeradores e a potencia total do parque eólico, respecto do proxecto con DIA favorable, variando unicamente o modelo de máquina elixido, optando por un modelo de maior diámetro de rotor (e polo tanto maior área de varrido).

Polo anterior, resultou pertinente a cancelación do expediente ambiental inicial (clave 2011/0195) e a apertura do presente expediente (clave 2021/0180).

De acordo coa documentación agora achegada, o proxecto consiste na execución dun parque eólico de 13,5 MW de potencia total nos concellos de Alfoz e Mondoñedo (Lugo), composto por 3 aeroxeradores (C1, C2 e C3) e a súa infraestrutura asociada, que se localizarán dentro do polígono definido polas coordenadas UTM que se indican no punto 3 desta DIA.

As características principais do proxecto son as seguintes:

- Número de aeroxeradores: 3
- Modelo previsto: Nordex N163
- Potencia nominal unitaria: 4,5 MW
- Potencia total instalada: 13,5 MW
- Altura de buxa: 148 m
- Diámetro de rotor: 163 m
- Orzamento: 10.408.700,59 €

Proxéctase tamén a instalación dunha torre meteorolóxica de 117,5 m de altura, localizada nunha posición próxima aos tres aeroxeradores.

A enerxía do parque dirixirase á subestación do parque eólico Airas, mediante unha LAT a 20 kV (xa autorizada) dende o aeroxerador C1 ata a arqueta da antedita subestación, e evacuarase de forma conxunta coa dos parques eólicos Airas (xa autorizado) e Figueiras (en tramitación) a través da liña eléctrica de alta tensión a 132 kV denominada LAT 132 KV SE PE Airas - AP Nº10 da LAT SE Estelo - PE Mondoñedo, actualmente en tramitación.

A obra civil inclúe a apertura de 468 m de vieiros de nova construción e o acondicionamento de 2.418 m de vieiros ou pistas existentes. A sección tipo terá un ancho de calzada mínimo de 6 m, ampliándose ata un ancho de 10 m. Así mesmo, escavaranse 1.218 m de gabias para soterrar o cableado de media tensión e a rede de comunicacións, entre os aeroxeradores e a torre meteorolóxica.

A rede de drenaxe para a recollida e evacuación das augas pluviais, contará con obras de drenaxe lonxitudinais (cunetas ao pe do noiro de desmonte do vieiro) e con obras de drenaxe transversais para permitir a continuidade da rede de drenaxe natural do terreo.

Para a montaxe dos aeroxeradores disporase de plataformas que se manterán durante o período de construción e instalación. Ditas plataformas incluírán unha zona de traballo para as grúas que acometen a montaxe (40x40 m) e unha zona para a montaxe da grúa principal (20x60 m).

Está prevista a existencia dunha zona de 2.249 m² destinada, durante as obras de execución, ao almacenamento de material, paralela ao vieiro de acceso ao parque eólico próximo ao aeroxerador C1.

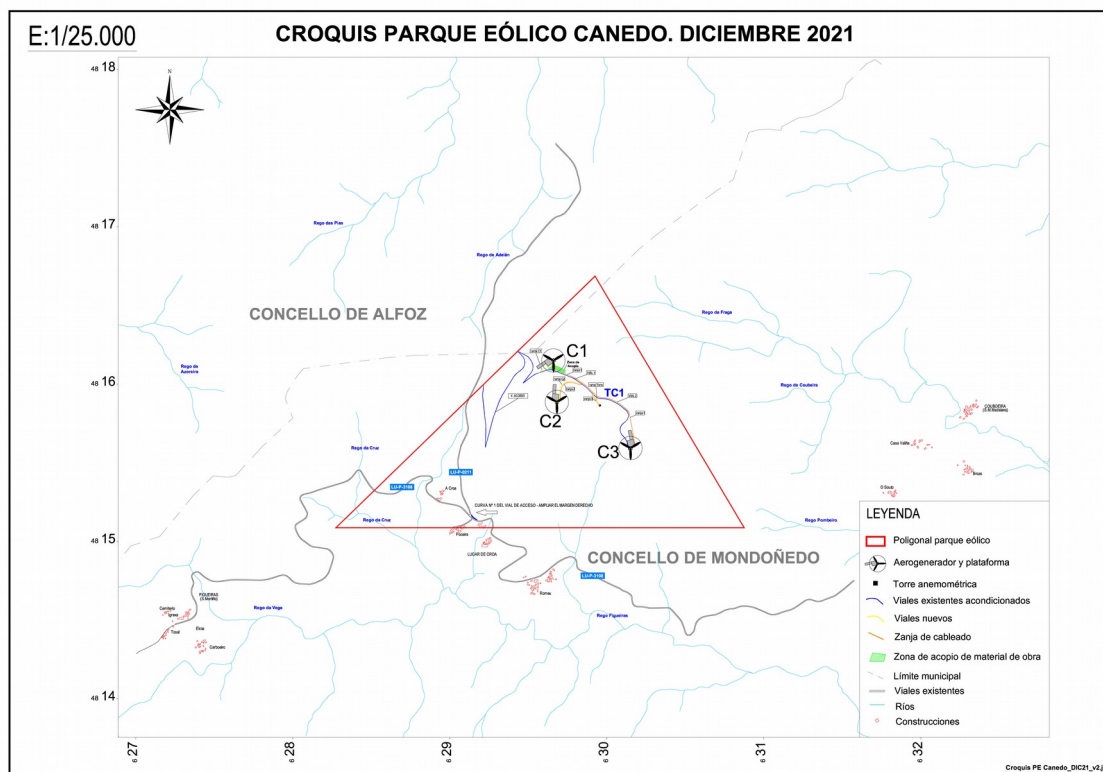
Durante o funcionamento do parque, disporase na subestación do parque eólico Airas, dun edificio onde se almacenarán os residuos xerados durante a explotación do parque eólico, xunto aos residuos xerados durante o funcionamento dos parques eólicos Airas e Figueiras.

O prazo estimado de execución do proxecto é de 20 semanas.

Inclúese a continuación un bosquejo do parque eólico:

1.3. Principais elementos ambientais da contorna

O futuro parque eólico sitúase nos cumios dos altos de Coto Viñín e Coto do Pombo, a unha altitude entre os 650 m e os 680 m, onde predominan pequenas manchas de pasteiros, mato e abundantes afloramentos rochosos. As vías de comunicación máis importantes da contorna son a estrada nacional LU-160 e a provincial LU-P-0211.

A nivel hidrolóxico, a área de actuación sitúase dentro do ámbito de intervención da Demarcación Hidrográfica Galicia Costa e queda encadrada entre a conca do río Masma e a conca do río Ouro. Discorren próximos ás infraestruturas do parque eólico o río Masma e os seus afluentes (rego de Figueiras e rego da Fraga), así como o río Ouro e o seu tributario (rego de Azoreira). No que respecta a zonas protexidas, débese mencionar que próximos ao parque atópanse os tramos de Interese para a Conservación de Especies Ameazadas "Masma" e "Ouro", os cales localízanse a uns 3 km ao sur do aerogenerador C3 e a uns 5 km ao norte do aerogenerador C1 respectivamente.

Augas de Galicia cita no seu informe que a curva a acondicionar na marxe dereita do camiño de acceso ao parque eólico sitúase sobre a zona de policía dun rego innominado que verte as súas augas ao rego de Figueiras e un tramo dun camiño existente sitúase sobre a zona de policía dun rego innominado tributario do rego de Figueiras.

Segundo a documentación achegada polo promotor, a vexetación na área onde se proxecta o parque eólico componse principalmente por plantacións de eucaliptais e coníferas, ademais de matogueira de toxo e breixo, podendo atopar de maneira illada individuos de *Quercus robur*, *Betula alba*, *Salix atrocinerea* ou *Ilex aquifolium*.

En canto a hábitats naturais, segundo o informado pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural, de acordo co Atlas de hábitats naturais e seminaturais de España (2005), na zona de actuación localízanse teselas onde se identificaron os hábitats de interese comunitario 4030 queirogais secos europeos, 4090 queirogais oromediterráneos endémicos con toxos e 9230 carballeiras galaico-portuguesas con *Quercus robur* e *Quercus pyrenaica*; ademais identifícase, na chaira localizada entre os aeroxeradores C2 e C3, o hábitat de interese prioritario 4020* uceiras húmidas atlánticas de zonas mornas de *Erica ciliaris* e *Erica tetralix* e unha pequena área de turbeira na súa parte central.

A Dirección Xeral de Patrimonio Natural informa así mesmo, que segundo o inventario realizado na elaboración do Plan director da Rede Natura 2000, inclúense dentro da poligonal os hábitats naturais de interese comunitario 6510 prados pobres de sega de baixa altitude (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*), 3260 ríos dos pisos basal a montano con vexetación de *Ranunculus fluitantis* e de *Callitriche-Batrachion* e 6430 megaforbios eutrofos hidrófilos das orlas de chaira e dos pisos montano a alpino, e por outro lado, o hábitat de interese prioritario 91E0* bosques aluviais de *Alnus glutinosa* e *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae); podendo verse afectados pola execución ou acondicionamento das vías de acceso ao parque eólico.

Respecto de especies de flora protexida, ameazada ou de interese, dita dirección xeral sinala que a presenza potencial no ámbito de actuación do proxecto corresponde á incluída nas cuadrículas 29TPJ21 e 29TPJ31 (UTM 10x10 km), do Inventario Español de Especies Terrestres. Dentro das especies incluídas atópanse 6 presentes no Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA) na categoría de vulnerable, como por exemplo *Dryopteris aemula*, *Narcissus asturiensis* e *Sphagnum pylaesi*, e 2 en perigo de extinción, *Lycopodiella inundata* e *Splachnum ampullaceum*.

Entre a fauna inventariada na cuadrícula 10x10 km, existen tamén varias especies recollidas no CGEA, 11 coa categoría de vulnerable (entre as que se atopan o anfibio *Rana iberica*, as aves *Circus pygargus* e *Scolopax rusticola* e os mamíferos *Galemys pyrenaicus*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus hipposideros*, *Myotis emarginata* e *Myotis myotis*) e 6 en perigo de extinción (entre as que se atopan as aves *Milvus milvus*, *Gallinago gallinago*, *Vanellus vanellus* e *Emberiza schoeniclus* e o invertebrado *Geomalacus maculosus*). Durante as campañas de avistamento de fauna levadas a cabo polo promotor, constátase a presenza na contorna de estudo (área de implantación do parque eólico Canedo e do parque eólico Figueiras) das especies ameazadas *Scolopax rusticola*, *Rana temporaria* e *Miniopterus schreibersii*, incluídas no CGEA na categoría de vulnerable.

Entre a avifauna detectada atópanse as seguintes aves preeeiras: miñato (*Buteo buteo*), gabián común (*Accipiter nisus*), curuxa (*Tyto alba*), avelaiona (*Strix aluco*), moucho europeo (*Athene noctua*) e noitébrega (*Caprimulgus europaeus*). Ademais, tamén se constatou a presenza de *Phylloscopus collybita*, ave especialmente sensible á presenza do parque eólico, así como a xa antedita *Buteo buteo*. En canto aos quirópteros, identifícanse outras 4 especies nas estacións de escoita (*Pipistrellus pipistrellus*, *Eptesicus serotinus*, *Plecotus auritus* e *Nyctalus noctula*).

No que atinxe a espazos protexidos e outras zonas ou elementos de interese ambiental, de acordo co informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural a zona onde se proxecta a instalación non ostenta ningunha figura de espazos naturais protexidos das recollidas na Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia nin da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade, nin está comprendida dentro dos límites de ningunha área protexida por instrumentos internacionais. O proxecto non afecta a árbores ou formacións senlleiras e tampouco a áreas prioritarias para a avifauna ameazada e/ou zonas de protección das publicadas na Resolución do 18 de outubro de 2021, da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, relativa ás liñas eléctricas de alta tensión. Obsérvase, que o desenvolvemento do proxecto, inclúe terreos da zona húmida Penedo Grande, segundo o Inventario de Humidais de Galicia (IHG), e inclúese dentro do ámbito do Plan de recuperación da subespecie lusitánica da escribenta das canaveiras *Emberiza schoeniclus*, nunha área tipificada como potencial.

O espazo natural protexido máis próximo correspóndese coa zona especial de conservación (ZEC) ES1120011 "Ría de Foz - Masma" (en torno a uns 370 m ao sur da poligonal do proxecto) e coa Reserva da Biosfera "Terras do Miño" (en torno a uns 270 m ao sur da poligonal do proxecto).

No que respecta á paisaxe, o ámbito do proxecto sitúase nas comarcas paisaxísticas das Serras e Fosas Setentrionais e da Mariña Baixa Eo Interior. O Catálogo das paisaxes de Galicia identifica as áreas de especial interese paisaxístico (AEIP) Serra da Toxiza-Tronceda-Fragavella, Río Masma, Penas da Frouxeira e Torre de Pardo de Cela, nun radio de 6 km respecto das infraestruturas do parque. No que se refire aos miradoiros, localízanse a uns 3,3, 4,4 e 6,2 km do parque os do Castelo do Pardo de Cela, da Ponte dos Carabullos e do Pico e Fortaleza da Frouxeira. Por outro lado, destaca a presenza do Camiño de Santiago (Camiño Norte Ruta da Costa) que discorre a uns 5 km ao leste do parque. Cabe indicar que os aeroxeradores localízanse dentro dun solo rústico de protección paisaxística clasificado polo PXOM de Mondoñedo.

En canto ao patrimonio cultural, proxectase o acondicionamento dun vieiro xa existente a unha distancia de 303,73 m ao norte do xacemento *A Croa*, elemento do patrimonio arqueolóxico, arquitectónico e etnolóxico, sen afectar ao contorno de protección do mesmo.

2. TRAMITACIÓN E ANÁLISE DO EXPEDIENTE

2.1. Resumo da tramitación

Tras o transcurso dos acontecementos recollidos no apartado de antecedentes desta declaración, o Consello da Xunta de Galicia na súa reunión do 17.06.2021 acordou declarar iniciativa empresarial prioritaria o proxecto do parque eólico Canedo, promovido por Galfor Eólica, S.L., ao abeiro do establecido nos artigos 42 e 43 da Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento de implantación de iniciativas empresariais en Galicia, modificada pola Lei 3/2018, do 26 de decembro, de medidas fiscais e administrativas, e pola Lei 9/2021, do 25 de febreiro, de simplificación administrativa e de apoio á reactivación económica de Galicia. Mediante Resolución do 27 de xullo de 2021 da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, declarouse a tramitación de urxencia dos procedementos administrativos correspondentes ao parque eólico Canedo.

Mediante Acordo do 18.10.2021, da Xefatura Territorial de Lugo da, no seu momento denominada, Vicepresidencia segunda e Consellería de Economía, Empresa e Innovación (publicado no DOG núm. 204, do 22.10.2021), someteuse a información pública o EsIA, o proxecto sectorial de incidencia supramunicipal e as solicitudes de autorización administrativa previa, autorización administrativa de construción e declaración de utilidade pública, en concreto, do proxecto. Así mesmo, a dita xefatura territorial efectuou o trámite de consultas sobre o estudo de impacto ambiental.

O 10.12.2021 recíbese na Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático o expediente ambiental do proxecto, remitido pola Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais como órgano substantivo por razón da materia, que, entre outra documentación, contén o *Estudio de impacto ambiental. Modificación Parque eólico Canedo, novembro 2020*, cos correspondentes anexos e addendas, e o *Proyecto de ejecución. Modificación Parque eólico Canedo, novembro 2020*.

Xa iniciada a revisión e a análise técnica do expediente recibido, considerouse necesario completalo con informes complementarios da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, en relación ao escrito e á documentación achegada polo promotor o 03.12.2021 (en resposta ao seu primeiro informe do 26.11.2021) e da Dirección Xeral de Saúde Pública, en relación ao escrito e á documentación achegada polo promotor en datas 19.11.2021 e 29.11.2021 (en resposta ao seu primeiro informe do 18.11.2021), xunto coas correspondentes respostas do promotor e cun bosquejo do proxecto. Esta eiva notificóuselle ao órgano substantivo mediante a correspondente solicitude de documentación de data 17.12.2021.

Como contestación ao requirimento anterior, o 21.12.2021 recíbese a través da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais a documentación requirida.

Unha vez revisada dita documentación, considerouse necesario emendar e completar novamente o expediente con informe complementario da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, en relación ao escrito achegado polo promotor o 20.12.2021 (en resposta ao seu segundo informe do 17.12.2021), xunto coa correspondente resposta do promotor, polo que se cursou unha segunda solicitude de documentación ante o órgano substantivo mediante oficio do 22.12.2021.

No mesmo eido, á espera de recibir a resposta ao segundo requirimento, solicitouse resposta do promotor ao segundo informe do Instituto de Estudos do Territorio do 03.12.2021 e un terceiro informe en relación á mesma, así como a resposta do promotor ao dito informe, polo que se cursou unha terceira solicitude de documentación ante o órgano substantivo mediante oficio do 24.01.2022.

Como resposta aos escritos de solicitude de documentación, o 16.02.2022 recíbese a través da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais a documentación requirida en referencia ao Instituto de Estudos do Territorio.

Mediante Acordo do 14.03.2022, da Xefatura Territorial de Lugo da entón Vicepresidencia segunda e Consellería de Economía, Empresa e Innovación (publicado no DOG núm. 57, do 23.03.2022), sometéronse de novo a información pública o EsIA, o proxecto sectorial de incidencia supramunicipal e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción e a declaración de utilidade pública do proxecto.

Con data 12.05.2022 recíbese a documentación requirida en referencia á Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

O 08.06.2022 a Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais remite diversa documentación referida ao Acordo do 14.03.2022, no que se somete de novo a información pública o EsIA do proxecto.

2.2. Resumo da análise técnica do expediente

O expediente de avaliación de impacto ambiental contén, entre outra documentación, o estudo de impacto ambiental (EsIA) e as súas addendas, o documento técnico do proxecto de execución, os anuncios e certificados de exposición pública, as alegacións ambientais e os informes recibidos como resultado dos trámites de información pública e de consultas sobre o EsIA e as súas addendas ou documentación complementaria de ser o caso.

- En canto aos informes, pódese indicar o seguinte:

- A Dirección Xeral de Patrimonio Cultural comeza informando dos antecedentes e feitos, das consideracións legais e técnicas e dunha serie de consideracións de acordo coa documentación remitida. Posteriormente constata que, no ámbito de afección do parque eólico e no seu contorno próximo, non existen bens integrantes do patrimonio cultural de carácter arqueolóxico que se poidan ver afectados pola construción da infraestrutura eólica.

Finalmente informa favorablemente ao proxecto, coas cautelas xerais establecidas na Memoria de Prospección Arqueolóxica e tendo en conta a seguinte condición:

- Elaboración dun proxecto arqueolóxico, previo obras, axustado ao establecido na Lei 5/2016, do 4 de maio, de patrimonio cultural de Galicia e no Decreto 199/1997, do 10 de xullo, polo que se regula a actividade arqueolóxica na Comunidade Autónoma de Galicia.

- A Dirección Xeral de Patrimonio Natural tras expoñer os antecedentes administrativos e facer un resumo do proxecto, indica que a zona onde se proxecta a instalación non ostenta ningunha figura de espazos naturais protexidos, das recollidas na Lei 5/2019, do 2 de agosto, de patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia, e na Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade, nin está comprendida dentro dos límites de ningunha área protexida por instrumentos internacionais, que non existen árbores ou formacións senlleiras e que non afecta a áreas prioritarias para avifauna ameazada e/ou zonas de protección para avifauna contra liñas eléctricas de alta tensión, segundo o establecido pola Resolución do 18 de outubro de 2021. Sinala, así mesmo, que a zona de actuación inclúe terreos da zona húmida Penedo Grande, segundo o Inventario de Humidais de Galicia (IHG), e inclúese dentro do ámbito do Plan de recuperación da subespecie lusitánica da escribenta das canaveiras *Emberiza schoeniclus*, nunha área tipificada como potencial. Informa de que segundo o Atlas de Hábitats Naturais e Seminaturais de España (Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente, 2005) e o inventario realizado na elaboración do Plan director da Rede Natura 2000, localízanse na poligonal do parque e na zona de actuación, hábitats naturais de interese comunitario e/ou prioritario. Recolle ademais un listado de especies de flora e fauna incluídas no Decreto 88/2007 do 19 de abril, polo que se regula o Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA), puntualizando que a dita información corresponde a un ámbito territorial de 10x10 km, polo que unicamente proporciona unha primeira aproximación de cara á realidade da análise.

Seguidamente realiza unha serie de observacións sobre a documentación achegada, no que se refire a: alternativas e caracterización do proxecto, alcance da xestión de biomasa, inventarios de flora e fauna (entre os que se atopan os de avifauna e quirópteros), caracterización e estado da vexetación actual e dos hábitats, estudo de pendentes, identificación e valoración de impactos, medidas protectoras e correctoras e plans de seguimento.

Conclúe que, en base á información dispoñible e á documentación achegada, non é posible determinar con total seguridade que non se vaian a producir efectos negativos sobre os valores naturais, polo que o EsIA deberá ser reformulado conforme aos comentarios do seu informe e unha serie de apuntes, entre os que se atopan os seguintes:

- A análise debe avaliar conxuntamente o impacto do parque eólico Canedo e o parque eólico Figueiras, xa que semellan formar unha única estrutura de produción eólica.
- O inventario ambiental, incluído o estudo de avifauna e quirópteros, realizarase segundo os criterios establecidos no informe desa dirección xeral ou mediante un método amplamente consensuado e aceptado. A información de campo utilizada para redactar o EsIA debe ser actual.
- O EsIA deberá ser reformulado nos apartados correspondentes conforme á nova información que se recompila.
- Analizaranse os aspectos recollidos no seu informe respecto aos impactos que se xeren sobre as aves e os morcegos e ás medidas a aplicar para a súa mitigación.
- Deberanse aplicar as condicións mínimas para o plan de vixilancia ambiental especificadas no anexo I do seu informe.
- O EsIA deberá incluír datos sólidos sobre a presenza de lobos na área de influencia do parque eólico, para dar cumprimento ao artigo 18, apartado 5, do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia.

En contestación ao dito informe o promotor achega o documento denominado *Estudio de impacto ambiental. Modificación Parque eólico Canedo. Novembro 2021*.

Á vista do anterior, esa dirección xeral emite un segundo informe no que fai mención aos principais puntos recollidos no seu informe anterior, seguido dunha análise en relación ao cumprimento dos mesmos na documentación achegada polo promotor. Conclúe, que o novo documento achegado, contempla algúns dos aspectos requiridos, non obstante, hai determinados aspectos que non sofren cambios significativos, como son o estudio de vexetación, flora, fauna, definición de medidas correctoras, xestión de biomasa, etc. Polo anterior, finalmente indica que se valora a vixencia do recollido no seu primeiro informe para aqueles aspectos non satisfeitos na documentación achegada.

Posteriormente, o promotor achega a resposta ao indicado no segundo informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, con data de 20.12.2021.

A dita dirección xeral emite un derradeiro informe no que considera que non é previsible que o proxecto xere efectos significativos, sendo compatible coa preservación do patrimonio natural e da biodiversidade, sempre e cando se garanta o cumprimento das medidas contempladas na documentación achegada, así como o seguinte:

- Os vieiros contarán con drenaxe transversal habilitado cun sistema de disipación de enerxía e serán deseñados para que non exista transferencia de auga entre microconcas.
- Deberase entregar antes do inicio das obras á Dirección Xeral de Patrimonio Natural o estudo proposto polo promotor sobre o humidal Penedo Grande, atendendo ás consideracións descritas no informe da mesma.
- No que se refire á xestión de biomasa, enténdese, segundo o sinalado polo promotor, que esta so se vai a acometer sobre especies arbóreas (piñeiros e eucaliptos), xa que as formacións de matogueira presentes son todas endémicas da zona, polo que no suposto de facer algunha intervención diferente ao antedito, deberá ser comunicada á Dirección Xeral de Patrimonio Natural para a súa avaliación, describindo as actuacións segundo as indicacións incluídas no informe da mesma.
- O trazado das gabias de cableado serán coincidentes co trazado dos vieiros interiores do parque.
- Deberanse incorporar medidas adicionais para minimizar o impacto por colisión de aves e quirópteros. No programa de vixilancia ambiental deberase avaliar a efectividade das mesmas, así como incorporar as condicións mínimas no relativo ao control da mortalidade por colisión destas especies (anexo I). No que se refire ás medidas adicionais, deberase atender ao seguinte:
 - Para os quirópteros:
 - Restrinxirase a rotación das pas das turbinas por baixo da velocidade de réxime, determinando a velocidade do vento en buxe por baixo da cal os aerogeradores permanecerán parados. No plan de vixilancia ambiental informarase sobre os tempos que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e a porcentaxe en que os aerogeradores permaneceron parados por este motivo.
 - En canto ás aves:
 - Implementaranse tecnoloxías para reducir o impacto por colisións (sistemas de detección baseados en vídeo (DtBird® ou similar)), co fin de conseguir un seguimento das aves e mitigar a mortalidade mediante sons de alerta ou o paro das turbinas. Este sistema dirixirase cara ás especies máis sensibles a sufrir unha colisión, e no caso de que se detectasen o mesmo risco noutras especies, o sistema deberá ampliar o seu paraugas de protección.
 - Como medida disuasoria pasiva, o pintado de aspas dos aerogeradores. No plan de vixilancia ambiental medirase a mortalidade e comparase coa mortalidade dos parques lindeiros (con aerogeradores sen pintar).
- En relación ao estudo do lobo, no caso de detectar a presenza do cánido, deberase realizar unha avaliación e seguimento das afeccións da instalación eólica sobre a poboación desta especie.

O promotor, mediante un escrito, acepta as medidas propostas no informe e manifesta que se terán en conta nas fases construtiva e de explotación do proxecto.

- O Instituto de Estudos do Territorio emite un informe no que, tras recoller os antecedentes e o marco legal, efectúa unha breve descrición do proxecto e indica que o estudo de impacto e integración paisaxística (EIIP) incluído no EsIA non recolle a xustificación de como se incorporaron ao proxecto os obxectivos de calidade paisaxística nin as determinacións das directrices de paisaxe, tal e como se indica nos artigos 11.2d da Lei 7/2008 e 27.d do Regulamento da mesma.

Continua o informe sinalando que o EIIP non avalía a incidencia sobre os núcleos máis achegados ao parque (Abeledo, O Campo do Arco, Os Lamegos ou Romeo) nin chega un estudo da incidencia acumulada dos numerosos parques eólicos en funcionamento ou en tramitación nas proximidades de Monte Canedo, especialmente do parque eólico Figueiras. O EIIP tampouco avalía os afloramentos rochosos como un valor paisaxístico no Monte Canedo. Engade a falta de medidas preventivas ou correctoras do impacto sobre os elementos anteditos.

Conclúe que os principais impactos produciranse debido a incidencia visual sobre os núcleos máis próximos e sobre os afloramentos rochosos. O EIIP deberá completarse de acordo ao seguinte:

- Deberanse analizar os efectos sinérxicos derivados da presenza doutros parques eólicos en tramitación adxacentes a este parque.
- De acordo co disposto no artigo 11.2d da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección de paisaxe de Galicia e no artigo 27.d do Regulamento da mesma, debe xustificarse como se incorporaron ao proxecto as determinacións das directrices de paisaxe.
- Deben completar as medidas a adoptar para acadar a integración paisaxística do proxecto, de acordo co disposto no artigo 30 do Regulamento da Lei 7/2008 e nas Directrices de paisaxe, entre as que se atopan as seguintes:
 - Debe evitarse a afección aos afloramentos rochosos graníticos por parte dos aeroxeradores, das súas plataformas de montaxe e das vías de acceso (DX.17 a). 4) e deberá asegurarse a maior compatibilidade posible coas masas de maior valor ecolóxico que poidan existir (directriz DX 20.d).
 - No caso de que exista unha preocupación social polo impacto dos aeroxeradores, deberán adoptarse as medidas necesarias para mitigar o impacto (DX.20.c).
 - De existir valados de pedra ao bordo dos camiños e delimitando os predios, o acondicionamento dos camiños e o trazado das novas pistas deberá respectar, sempre que sexa posible, as sebes, os valados tradicionais e os aliñamentos de árbores, e calquera outro sistema de delimitación tradicional (DX.22 i).

En contestación ao dito informe o promotor achega o documento denominado *Estudio de impacto e integración paisaxística modificado. Parque eólico Canedo. Novembro 2021*.

Á vista do anterior, o Instituto de Estudos do Territorio, nun novo informe, sinala que a proximidade do aeroxerador C3 a un importante afloramento rochoso afecta ao seu valor paisaxístico así como á panorámica do cumio. Formalmente considera cumprimentado o disposto no artigo 11.2 da Lei 7/2008 e nos artigos 26 e seguintes do Regulamento da Lei 7/2008 e indica que as medidas de integración paisaxística, como aquelas que sinala no seu primeiro informe, deberán quedar oportunamente recollidas no proxecto.

O promotor, en relación ao anterior informe, emite un escrito no que sinala que se incluírán as medidas de integración paisaxística no proxecto de execución a autorizar.

O Instituto de Estudo do Territorio emite un terceiro informe, no que indica que se considera correcto que a empresa promotora asuma os condicionantes derivados dos seus informes.

- Augas de Galicia, na súa resposta, comeza informando dos antecedentes e da lexislación aplicable, para pasar a realizar unha descrición breve das obras do parque eólico.

A continuación, tendo en conta a documentación presentada e os datos recollidos no seu visor, procede a informar da normativa de aplicación, da necesidade de solicitar autorización administrativa do organismo de conca e dos seguintes aspectos:

- As instalacións do parque eólico presentan as seguintes afeccións ao Dominio Público Hidráulico:
 - Afección á zona de policía dun rego innominado tributario do rego Figueiras, debido ao acondicionamento (ampliación) na marxe dereita dunha curva do camiño de acceso ao parque eólico.
 - Afección á zona de policía dun rego innominado tributario do rego de Figueiras, debido á modificación dun camiño existente.
- Xunto á autorización administrativa deberase aportar unha memoria na que se describan técnica e construtivamente as obras, planos de planta seccións tipo, e perfís transversais, onde se reflictan as actuacións a realizar e as marxes dos cauces así como a zona de servidume e policía. Deberanse definir tamén os cruzamentos dos leitos no caso de que se modifiquen os existentes, ou se realicen novos cruzamentos.
- Non constan captacións inscritas na contorna de ámbito de actuación (500 m ao redor das obras).

Finalmente inclúe unha serie de condicións máis xerais encamiñadas a reducir ou evitar o arrastre de sedimentos aos leitos dos ríos durante os movementos de terras e polo tránsito da maquinaria, para impedir a contaminación das augas superficiais ou subterráneas pola acumulación de substancias, e recalca que se deberá ter especial coidado de non afectar aos niveis freáticos que puideran alterar captación existentes, especialmente, na execución dos alicerces e das gabias.

Conclúe que non é previsible que o proxecto poida causar impactos ambientais significativos, tendo en conta as medidas protectoras e correctoras que o promotor prevé adoptar no documento ambiental presentado e as consideracións a tal efecto referidas no seu informe.

- A Dirección Xeral de Saúde Pública emite un extenso informe no que realiza unha avaliación do proxecto desde os seguintes puntos de vista: caracterización da poboación en situación de risco, determinación dos potenciais perigos e identificación das posibles vías de exposición. Tras expoñer unha serie de consideracións referidas ao contido da documentación achegada polo promotor, conclúe que non se recolle información ou esta é insuficiente para algúns aspectos que poden ter repercusións sobre a saúde da poboación, polo que considera oportuno que o promotor a complete no referido ao cumprimento dunha serie de normativa de aplicación e no que atinxe ao seguinte:

- Non se presentan programas de vixilancia ambiental para as emisións de po, partículas e gases.
- Non se fai unha estimación teórica dos niveis de presión sonora durante a fase de obras, en relación aos limiares de protección establecidos para a poboación.

- Non se presenta un estudo de determinación dos niveis acústicos preoperacionais actualizado.
- Non se realizan estimacións dos valores de campo eléctrico e magnético xerados polas instalacións eléctricas do futuro parque.
- Non se indican os usos e mantementos do depósito de auga de 2 m³.
- Non se indica a alternativa para o almacenamento de residuos durante a fase de explotación, en caso de non construírse o parque eólico de Airas.
- Non se fai referencia a dispoñibilidade de pozo de recollida de posibles fugas de aceite baixo os transformadores e tampouco ás medidas de control e seguimentos dos vertidos procedentes de transformadores á intemperie.
- Non se menciona o emprego de gases illantes como o SF₆.
- Non se indica a disposición das fichas de datos de seguridade de tódolos materiais perigosos empregados.
- Non se menciona un plan de seguimento do efecto provocado polo parpadeo de sombras durante o primeiro ano.
- Non se indican as medidas de seguridade e control de acceso ás turbinas.
- Non se especifican as medidas en caso de afección por pragas ou vectores.

En contestación ao dito informe o promotor achega os documentos titulados *Anexo de salud pública modificado. Parque eólico Canedo. Novembro 2021* e *Informe de medida de nivel sonoro preoperacional en horarios día, tarde y noche en el entorno de los parques eólicos Figueiras, Canedo y Airas (Lugo). Novembro 2021*, no que incluíu a información para dar resposta ao solicitado pola dita dirección xeral. Sobre esa nova versión, a Dirección Xeral de Saúde Pública emite un segundo informe no que considera que se proporcionou a información adicional requirida para avaliar o risco de saúde e que se deseñaron as medidas adecuadas para o control e monitoreo dos impactos sobre a saúde humana. Engade que os resultados do seguimento deberán avaliarse periodicamente, como é no caso do parpadeo de sombras, e que deberá cumprirse co Real Decreto, 140/2003, no referente aos criterios de calidade do subministro de auga de consumo.

- A Axencia Turismo de Galicia emite un informe sobre o EsIA no que sinala a necesidade de enviar un estudo de impacto turístico e enumera os aspectos que debe conter o mesmo.

En resposta ao antedito informe o promotor achegou o documento *Estudio de impacto turístico modificado. Parque eólico Canedo. Novembro 2021*. A Axencia Turismo de Galicia emite un novo informe no que tras analizar todos os posibles impactos que o proxecto puidese xerar, conclúe que o impacto turístico é reducido.

- A Dirección Xeral de Emerxencias e Interior, emite un informe en virtude do artigo 37.2.f) da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental (modificada pola Lei 9/2018 e polo Real Decreto-ley 23/2020) en relación aos efectos derivados da vulnerabilidade do proxecto do parque eólico Canedo. Tras a revisión da documentación achegada, estima que o risco de accidentes graves ou catástrofes é baixo.

- Para os anteditos informes constan no expediente, segundo o caso, escritos do promotor de conformidade ou de resposta ao seu contido.

- O Concello de Alfoz e o Concello da Mondoñedo non emitiron informe sobre o EsIA, achegando o órgano substantivo unha copia da solicitude de informe efectuada pola unidade tramitadora, quen considerou procedente continuar coa tramitación unha vez esgotado o prazo para a súa emisión.

- Así mesmo, consta un informe da Xefatura Territorial de Lugo da entón denominada Vicepresidencia segunda e Consellería de Economía, Empresa e Innovación, na súa condición de unidade tramitadora do órgano substantivo, que recolle un resumo dos datos do expediente administrativo e da tramitación practicada no expediente, tanto no referente a informes técnicos emitidos por esta xefatura como á tramitación ambiental e os resultados da información pública.

- No tocante a alegacións con contido ambiental, no expediente constan as presentadas por dúas asociacións.

Estes escritos inclúen tamén cuestións alleas ao ámbito competencial do órgano ambiental (afeccións desde o punto de vista urbanístico,...). No que se refire exclusivamente aos aspectos ambientais (impacto ambiental en xeral), ás ditas alegacións refírense a cuestións que son tidas en conta polos correspondentes órganos competentes e recollidas neste mesmo apartado da DIA, aos aspectos procedementais que se resumen no punto 2.1, ao condicionado do apartado 4, ao programa de vixilancia e seguimento ambiental do apartado 5 e, por último, ás consideracións do punto 6 respecto da viabilidade ambiental do proxecto sempre que se cumpran as condicións e medidas que se establecen ao longo desta DIA, ademais das que figuran no EsIA e a restante documentación avaliada.

- Como xa se referiu, o promotor presenta o documento *Estudio de impacto ambiental. Modificación Parque eólico Canedo. Novembro 2021* no que dá resposta aos requirimentos efectuados pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

3. ÁMBITO DA DIA

Unha vez efectuada a análise do expediente, cabe indicar que o proxecto do parque eólico Canedo consiste na instalación e explotación dun parque eólico de 13,5 MW de potencia total nos concellos de Alfoz e Mondoñedo (Lugo), constituído por 3 aeroxeradores de 4,5 MW de potencia nominal unitaria, que se localizarán dentro do polígono definido polas seguintes coordenadas UTM (ETRS89, fuso 29):

Vértices poligonal	UTM X	UTM Y
1	629.925,08	4.816.686,49
2	630.875,08	4.815.086,49
3	628.275,08	4.815.086,49

A localización dos aeroxeradores e demais infraestrutura asociada ao parque eólico será a que se recolle no plano nº 2 **Planta general 1:5.000** do documento *Estudio de impacto ambiental. Modificación Parque eólico Canedo. Novembro 2021*.

4. CONDICIÓN AMBIENTAIS

4.1. Condicións particulares

1. Considerando o exposto no apartado 2. *Tramitación e análise do expediente*, establécese como condicionado particular para o desenvolvemento do proxecto o cumprimento do contido dos informes que constan no expediente, ademais do recollido no EsIA, nas súas addendas e na restante documentación avaliada, tendo en conta que as condicións ou medidas dos informes prevalecerán fronte as do estudo ambiental ou a restante documentación no caso de contradición entre elas e que, en todo caso, calquera condición desta DIA prevalece fronte ás anteriores.

2. Segundo o informado pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural, o promotor deberá elaborar unha proposta detallada referente ás medidas adicionais sinaladas no seu último informe para garantir a minimización do impacto por colisión en aves (pintado das pas e uso de tecnoloxías de redución do impacto por colisión) e quirópteros (restrinxir a rotación das pas), así como ás actuacións a desenvolver para verificar a eficacia das ditas medidas.

O documento que elabore o promotor para dar cumprimento ao anterior deberá contar, previamente ao inicio das obras, co informe favorable da Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

O órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, exclusivamente para a súa constancia no expediente, unha copia do dito informe e da documentación na que se basee, de acordo co requirido na condición 4.3.3 da DIA.

3. Respecto ao mencionado nos informes do Instituto de Estudos do Territorio e para cumprir co formulado nos mesmos, de maneira previa á execución do proxecto deberase dar resposta a todos os aspectos indicados nos mesmos, como son os referidos ao Regulamento da Lei 7/2008 e ás Directrices de paisaxe.

Deberase contar co corresponde informe do dito organismo.

O órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, exclusivamente para a súa constancia no expediente, unha copia do dito informe e da documentación na que se basee, de acordo co requirido na condición 4.3.3 da DIA.

4. En canto á posible afección do proxecto sobre a poboación e a saúde humana en relación co efecto *parpadeo de sombras* (*shadow flicker*) durante a fase de funcionamento do parque, e en consonancia co recollido na documentación avaliada, nos potenciais receptores non se poderán superar os limiares de exposición que en cada momento estableza a autoridade competente ou normas que o regulen, téndose que adoptar as medidas mitigadoras oportunas (por exemplo, instalación de barreiras ou pantallas) ou programar paradas temporais dos aeroxeradores implicados no caso de que se supere o limiar recomendado.

Neste sentido, levarase a cabo un seguimento da posible incidencia deste efecto sobre os receptores considerados, recollendo os seus resultados nos informes do programa de vixilancia ambiental segundo se indica no punto 5.3 da DIA.

5. O promotor deberá depositar un aval para garantir o cumprimento das medidas correctoras e responder da reparación dos posibles danos que se lle poidan causar ao medio ambiente e do custo da restauración, conforme o disposto no Decreto 455/1996, do 7 de novembro, de fianzas en materia ambiental.

Propónse como importe do aval, que será actualizable e deberá fixar o órgano substantivo, a cantidade de 182.152 euros, dos cales 78.065 corresponden á fase de obras e 104.087 á fase de desmantelamento e abandono do parque eólico.

Para a cancelación do dito aval será preciso o informe favorable do órgano ambiental, logo do levantamento dunha acta de comprobación pola inspección ambiental conforme establece o referido Decreto 455/1996.

A solicitude de cancelación realizarase a través do órgano substantivo, e só se poderá efectuar unha vez estean totalmente rematados os labores de restauración e integración paisaxística e logo de que o promotor acredite, mediante os informes do programa de vixilancia ambiental e calquera outra documentación que se considere oportuna de ser o caso, a suficiencia e o éxito dos traballos efectuados, tanto os referentes á restauración (coa vexetación debidamente implantada) como ás demais actuacións relacionadas coa imposición do aval ambiental.

4.2. Condicións xerais

Ademais do condicionado establecido no punto anterior, ao proxecto seranlle de aplicación, segundo proceda, as seguintes condicións que complementan, matizan ou subliñan as anteriormente indicadas:

4.2.1 Protección da atmosfera

1. Co fin de minimizar a emisión de po durante a fase de obras, nos períodos de seca procederase á rega dos vieiros e das superficies onde se estean a realizar escavacións ou movementos de terras. Ao comezo das obras deberán terse dispostos na zona os medios necesarios para tal fin.

2. Os camións que transporten terras ou outros materiais que poidan xerar po deberán ir cubertos con lonas ou dispositivo similar. Así mesmo procederase, no caso de ser necesario, ao lavado das rodas dos camións á saída da zona de obras.

3. Os niveis de presión sonora debidos á construción e funcionamento do parque deberán cumprir coa normativa vixente, tendo en conta que no caso de que se superen os límites legalmente establecidos teranse que adoptar as medidas protectoras ou correctoras oportunas (emprego de mantas de goma durante as voaduras, incremento do illamento dos equipos, correcto mantemento das instalacións, pantallas de illamento acústico, etc).

Para tal fin, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque o promotor levará cabo un plan de seguimento do nivel de ruído ao abeiro do Decreto 106/2015, do 9 de xullo, sobre contaminación acústica de Galicia de desenvolvemento da normativa básica estatal en materia de ruído, por unha entidade acreditada polo organismo nacional de acreditación (ENAC) como laboratorio de ensaios acústicos ou como entidade acreditada, en ambos casos, no ámbito do ruído ambiental, tendo en conta os aspectos que se indican no punto 5.2 desta DIA.

4.2.2 Protección das augas e leitos fluviais

1. Toda actuación ou afección no dominio público hidráulico ou na zona de servidume e policía de leitos, incluíndo zonas de fluxo preferente e zonas asolagables así como calquera captación ou vertedura se é o caso, precisarán da autorización ou permiso do organismo de cunca competente, que deberá ser solicitada e obtida polo promotor previamente ao inicio das obras.

En calquera caso, deberán terse en conta en todo momento as limitacións e demais prescricións establecidas no Real decreto legislativo 1/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Augas e no Regulamento do Dominio Público Hidráulico (RD 849/1986, do 11 de abril), así como na Lei 2/2021, do 8 de xaneiro, de pesca continental de Galicia e, no que sexa aplicable, o Decreto 130/1997, do 14 de maio, polo que se aproba o Regulamento de ordenación da pesca fluvial e dos ecosistemas acuáticos continentais, e demais normativa que resulte de aplicación, entre ela as disposicións normativas dos plans hidrolóxicos.

2. En calquera zona onde poida existir risco de desencadeamento de procesos erosivos, de incorporación de sólidos ás augas e/ou de modificación do réxime hídrico, extremaranse as precaucións na execución e control das obras e na adopción das medidas protectoras, correctoras e de vixilancia ambiental que figuren na documentación avaliada, así como as que se deriven desta DIA e calquera outra que resulte necesaria para a preservación do dominio público hidráulico e a calidade das súas augas.

Neste sentido, conforme avance a obra procederase a estabilizar os noiros de desmonte e/ou terraplén que se xeren, co obxecto de previr fenómenos erosivos e a incorporación de sólidos ás augas. Porase especial coidado na adopción das medidas fronte os arrastres e escorregamentos, tal e como se establece no punto 4.2.3.5 da DIA.

3. A calidade das augas manterase de xeito que, co motivo das obras, non diminúa respecto da existente antes do inicio destas. Non está permitido o lavado de maquinaria e utillaxe nos cursos de auga nin en ningún outro elemento do dominio público hidráulico. Prohíbese a vertedura directa ou indirecta de augas ou produtos residuais susceptibles de contaminar as augas continentais ou calquera outro elemento do dominio público hidráulico sen a correspondente autorización de vertedura.

Para tal fin, tanto na fase de obras como ao final destas ata que se constate ausencia de afeccións, levarase a cabo un plan de control da calidade das augas.

4. Non se acumularán substancias, calquera que sexa a súa natureza e lugar en que se depositen, que constitúan ou poidan constituír un perigo de contaminación das augas (superficiais ou subterráneas) do dominio público hidráulico e/ou degradación do seu contorno.

Polo que durante a execución dos traballos non se poderán utilizar as marxes dos ríos e ribeiras como lugares para o depósito de materiais, parque de maquinaria, lavados e, en xeral, todas aquelas actividades que supoñan un risco de contaminación das augas ou alteracións do ecosistema asociado.

5. Non se afectarán, ou de ser o caso terán que ser repostas na súa totalidade, as instalacións ou servizos de abastecemento de auga, saneamento ou calquera outro amparado pola lexislación hidráulica que se poidan atopar na área de influencia das obras, téndose que garantir a compatibilidade da actuación cos usos preexistentes. De igual xeito, respectarase as fontes e mananciais que puideran existir na zona.

Neste sentido, na execución dos alicerces e das gabias do cableado haberase de considerar non afectar á modificación dos niveis freáticos que puideran alterar captacións existentes, aínda que estas non presentaran aparencia de afectación.

6. Na rede viaria do parque disporanse as estruturas de drenaxe transversal e lonxitudinal necesarias para non modificar o actual réxime hidrolóxico da zona e permitir a libre circulación das augas. Evitarase a xeración de zonas asolagadas, o trasvase de auga dunha microcunca a outra ou a concentración de grandes fluxos de auga en valgadas con escasa capacidade de acollida.

A incorporación das augas procedentes da rede de drenaxe do parque cara o dominio público hidráulico deberá ser gradual, polo que á saída das drenaxes transversais e nos puntos onde a auga das cunetas se incorpore ao terreo, así como nos tramos de cuneta en zonas de elevada pendente, dispoñeranse sistemas protectores e/ou de disipación de enerxía co fin de evitar fenómenos erosivos, arrastres de materiais, deposición de sólidos ou asolagamentos na traxectoria de incorporación das augas aos cursos naturais.

Tanto na fase de obras como na de explotación do parque, realizarase un control do correcto funcionamento desta rede de drenaxes, do estado dos dispositivos de disipación de enerxía e das condicións de incorporación das augas de drenaxe á rede natural, téndose que adoptar as medidas protectoras e correctoras oportunas no caso de producirse os citados fenómenos. Así mesmo, esta rede de drenaxes será obxecto dos oportunos labores de mantemento para garantir a súa operatividade.

Para tal fin, o promotor deberá contar cun plan de control da rede de drenaxes do parque, incorporándoo ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

7. O formigón necesario para a execución do proxecto será provisto desde planta ou plantas localizadas fóra da obra e que contén coas debidas autorizacións.

8. A limpeza das cubas das formigoneiras realizarase nas plantas subministradoras sempre que sexa posible. De non ser así, poderá habilitarse unha balsa para tal fin, que deberá estar adecuadamente impermeabilizada e afastada de cursos fluviais. Os restos nela almacenados deberán entregarse a un xestor autorizado ou, no caso de que se pretenda a súa vertedura ao medio, deberá obterse a correspondente autorización de vertedura.

4.2.3 Protección do solo e infraestruturas

1. Levarase a cabo un control topográfico preciso dos límites das zonas de obra e da localización de todas as infraestruturas e instalacións proxectadas, que se axustarán ao establecido nesta DIA. Non se poderá ocupar terreos fóra dos previstos.
2. Delimitaranse as distintas zonas de obra mediante o seu balizamento, que deberá manterse en perfecto estado durante o transcurso da actuación e ser retirado cando esta finalice.
3. Con carácter xeral, non se efectuarán préstamos na zona salvo xustificación previa, en cuxo caso seleccionaranse zonas que xa vaian ser afectadas polas obras ou, no seu defecto, lugares carentes de valores ambientais ou paisaxísticos relevantes. En todo caso, os préstamos deberán ter a súa procedencia debidamente acreditada e os ocos resultantes serán restaurados ao finalizar a obra.
4. No caso de ter que realizar algún depósito de sobrantes de escavación que non poidan ser empregados na propia obra, o promotor deberá contar cos permisos ou autorizacións que resulten oportunos, e proceder á súa restauración e revexetación unha vez rematada a obra.
5. Cando se executen obras en zonas de elevada pendente deberanse dispoñer mallas antiescorrega ou calquera outra medida adecuada para evitar o arrastre ou rodadura de materiais ladeira abaixo. O estado e a operatividade dos dispositivos antiescorrega será obxecto de control exhaustivo durante a execución das obras. En calquera caso, de producirse arrastres, deberán ser retirados e depositados nun lugar autorizado e a zona devolta ao seu estado orixinal.
6. Adoptaranse as medidas de seguridade necesarias para evitar derramos accidentais de produtos contaminantes como aceites, graxas e carburantes de motores.
7. No caso de ter que realizar voaduras, disporanse os medios necesarios (redes, lonas, ...) para evitar a proxección de fragmentos de rocha ao contorno. En calquera caso, se estes se producen, deberán retirarse da zona e ser depositados nun lugar autorizado.
8. A circulación de vehículos e maquinaria no parque, tanto na fase de obra como na de funcionamento, restrinxirase unicamente aos vieiros e zonas acondicionadas para o efecto (áreas de manobra).
9. Os elementos do parque non poderán supoñer un obstáculo para o normal uso das pistas ou devasas que puideran existir na zona, debéndose garantir a súa operatividade.
10. Manterase a permeabilidade territorial da zona, conservando os servizos e servidumes de paso que existan na actualidade. Se durante as obras fose preciso cortar o paso dalgunha vía, deberán implementarse rutas alternativas que presten o mesmo servizo.
11. No caso de deterioración de estradas, camiños ou calquera outra infraestrutura, instalación ou servizo preexistente debido á execución da actuación, deberá restituírse a súa calidade e funcionalidade aos niveis previos ao inicio das obras.

4.2.4 Xestión de residuos

1. Todos os residuos que se xeren como consecuencia da construción, explotación e desmantelamento do parque eólico deberán xestionarse en función da súa natureza e conforme á lexislación vixente, primando a reciclaxe e a reutilización fronte á vertedura.

2. Para a zona destinada a casetas de obra, parque de maquinaria, acopios de materiais, etcétera, deberá seleccionarse unha localización de baixo valor ambiental, escasa pendente e afastada de calquera curso de auga, hábitats de interese comunitario ou área de protección arqueolóxica.

A dita zona deberá estar dotada das medidas necesarias para evitar a contaminación do solo e das augas e dispoñer dos medios adecuados para a recollida de posibles verteduras. As casetas de obra deberán dispoñer dun sistema estanco de tratamento químico das augas residuais.

Así mesmo, co obxecto de evitar a dispersión de accións potencialmente contaminadoras e favorecer un adecuado control ambiental, no caso de que finalmente sexa necesario dispoñer dunha área de limpeza das cubas das formigoneiras tendo en conta o sinalado na condición 4.2.2.8, esta localizarase preferiblemente na zona dedicada ás instalacións de obra.

3. Os labores de limpeza, mantemento e reparación da maquinaria durante a fase de obras realízanse preferiblemente en talleres autorizados, eliminando así o risco de derramos accidentais de substancias contaminantes. Cando isto non sexa posible polas características da maquinaria (con mobilidade restrinxida ou non apta para circular por estrada), estas tarefas poderanse realizar na zona destinada a instalacións de obra, que deberá estar adecuadamente dotada segundo o establecido na condición anterior.

4. O almacenamento temporal de residuos ata a súa entrega a xestor autorizado realízase na área de casetas de obra/parque de maquinaria durante a fase de obras, e no recinto contemplado polo promotor no ESI durante a fase de funcionamento. Sinalízase claramente a presenza dos distintos tipos de residuos e cúmpriase en todo momento coas normas de almacenamento establecidas na lexislación vixente.

5. Antes do inicio da fase de explotación deberán terse retirado e xestionado a totalidade dos residuos xerados durante a execución das obras.

4.2.5 Protección da fauna, vexetación e hábitats naturais

Con carácter xeral, no desenvolvemento do proxecto garantírase que non se vexan afectados compoñentes do medio natural (tal que as especies de flora e fauna ou os hábitats naturais) que gocen dun réxime de protección legal, atendendo ao disposto nas leis 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade e 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia, sen prexuízo de calquera outra normativa que lles resulte de aplicación.

4.2.5.1 Sobre a fauna

1. Para levar a cabo os labores de corta e roza de vexetación, así como os movementos de terras, escóllense datas fóra das épocas de nidificación e cría da fauna máis sensible a este tipo de actuacións (prestando especial atención á que puidera gozar dalgún réxime de protección legal), adoptando en todo caso as medidas necesarias para non alterar á fauna.

2. Previamente aos labores de corta de arboredo verificarase a ausencia de avifauna nidificante de interese nos pés implicados. En caso de presenza, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor. Atenderase especialmente á presenza de aves rapaces ou calquera outra especie que ostente figuras legais de protección ou apareza recollida en listaxes ou libros vermellos que poñan de manifesto a importancia da súa conservación.

3. Se entre as aves rapaces que poidan facer uso da zona do parque se atopasen rapinas do xénero *Circus* (tartaraña cincenta *Circus pygargus* e gatafornela *Circus cyaneus*, catalogadas como vulnerables no CGEA), que nidifican sobre o solo en ambientes de matogueira ou mixtos con pasteiros e polo tanto son susceptibles de verse afectadas polas obras, previamente aos labores de roza da vexetación levaranse a cabo as comprobacións necesarias para determinar a existencia ou non de parellas reprodutoras na área de afección directa das infraestruturas e instalacións proxectadas.

No caso de detectar a súa nidificación na zona afectada polas obras, adoptaranse as medidas oportunas para que poidan finalizar con éxito o período reprodutor, incluíndo o establecemento dun perímetro de exclusión duns 500 m de radio en torno ao niño, onde se evitará calquera actuación ata a finalización do período reprodutor (podendo continuar coas obras noutra zona do parque) e outro perímetro de seguridade de 500 m, onde se limitarán ao máximo as actuacións co obxecto de garantir a tranquilidade das aves.

4. Para aquelas especies de fauna que contén cun plan de recuperación, conservación ou xestión, adoptaranse as medidas e actuacións recollidas na dita planificación, cando proceda.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para minimizar o potencial impacto da rede viaria do parque sobre a pequena fauna (réptiles, anfibios, micromamíferos...), tanto polo risco de atropelo como polo efecto barreira, así como para garantir que as obras de drenaxe e outras estruturas non supoñan unha trampa para a dita fauna.

Ademais, no caso de que nalgún dos vieiros do parque sexa necesario colocar pasos canadenses para impedir o paso de gando, estes deberán ir dotados de medidas que posibiliten o escape dos pequenos animais que poidan caer ao foxo. As ditas medidas poden consistir, sen prexuízo doutras igualmente efectivas, en dotar ao foxo dunha rampla de subida da fauna (con superficie rugosa e pendente suave), abrir un ou dous laterais do foxo ou darlle saída ao exterior mediante unha tubaxe de diámetro suficiente (mínimo 40 cm).

Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre a pequena fauna (incluíndo, de instalarse pasos canadenses, controis de mortalidade nos foxos), incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

6. Respecto á avifauna e os morcegos, realizaranse comprobacións periódicas que permitan determinar a existencia ou non de afeccións sobre os seus efectivos poboacionais e detectar cambios no comportamento e usos do hábitat producidos pola instalación e/ou presenza dos aeroxeradores.

No caso de que se detecte unha incidencia negativa, adoptaranse as medidas necesarias para corrixir a dita situación, entre as que se poden considerar, sen prexuízo doutras, un incremento da frecuencia do seguimento, eliminación de gando morto (ou cubrición ata a súa retirada) para evitar atracción de aves preeiras, parada de máquinas en días con condicións meteorolóxicas moi desfavorables e de baixa visibilidade, evitar a rotación das pas en horarios (ocaso e primeiras horas da noite), épocas do ano e condicións meteorolóxicas (baixas velocidades do vento, etc) de maior actividade de quirópteros, eliminación ou relocalización de aeróxeradores conflitivos, etcétera.

No caso concreto das especies preeiras, estarase ao disposto na Resolución do 21 de marzo de 2014 da Dirección Xeral de Enerxía e Minas pola que se establecen determinadas medidas para previr as colisións de aves nos parques eólicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

Para tal fin, o promotor deberá levar a cabo un plan de seguimento da avifauna e quirópteros de acordo co sinalado no punto 5.2 da DIA.

7. Así mesmo, levarase a cabo un seguimento da posible aparición de efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos) sobre a avifauna e os quirópteros entre os parques eólicos que existan no contorno no momento en que este parque eólico entre en funcionamento (fosen ou non considerados na documentación avaliada). Teranse en conta tamén as súas infraestruturas de evacuación de enerxía se fora o caso. Este seguimento realizarase mediante a valoración conxunta dos resultados dos seus respectivos plans de vixilancia, téndose que adoptar as medidas protectoras e/ou correctoras oportunas no caso de producirse a aparición deste tipo de efectos.

4.2.5.2 Sobre a vexetación e os hábitats naturais

1. Con carácter xeral, a eliminación da vexetación reducirase ao estritamente necesario para a execución do proxecto. Empregaranse sistemas mecánicos, non facendo uso do lume nin de fitocidas.

2. A corta de arboredo limitarase ao imprescindible, lembrando que previamente terá que presentar a declaración ou solicitar a autorización segundo corresponda, así como a comunicación final ao remate do aproveitamento de ser o caso, en función do disposto na normativa de aplicación.

3. A realización dos aproveitamentos madeireiros implicará a extracción ou trituración da biomasa forestal residual, agás por razóns xustificadas ou aquelas outras establecidas consonte a lexislación en materia de montes.

4. Na xestión da biomasa vexetal eliminada primarase a súa valorización, evitando a queima in situ destes restos, que de ser o caso terá que contar coa preceptiva autorización. En calquera caso, terase presente a lexislación sectorial en materia forestal e de prevención e defensa contra os incendios forestais.

Neste contexto, no caso de optar pola extracción da biomasa forestal residual deberá garantirse a permanencia no monte ou terreo forestal dos restos forestais de menor tamaño nunha porcentaxe do 50 % sobre o total que se vai extraer. Unha vez executado o aproveitamento, en casos de corta final, deberán realizarse as actuacións necesarias encamiñadas á rexeneración da superficie afectada. No caso de que sexa depositada sobre o terreo, procederase a súa trituración e espaxamento homoxéneo, para permitir unha rápida incorporación ao solo, diminuír o risco de incendios forestais e evitar a aparición de enfermidades ou pragas.

5. Adoptaranse as medidas necesarias para eliminar riscos de incendios, tanto na fase de obras como na de funcionamento do parque.

6. Para garantir a non afección e a conservación das especies de flora ameazada que puideran estar presentes na zona de actuación, adoptaranse as medidas preventivas oportunas (balizamento perimetral da súa localización, delimitación das áreas de presenza nos planos de obra, seguimento do estado de conservación dos exemplares e das medidas adoptadas, etc.) e de ser o caso, as medidas correctoras ou compensatorias necesarias. Así mesmo, levaranse a cabo os controis oportunos para verificar a eficacia das medidas adoptadas e detectar a existencia ou non de afeccións sobre as ditas especies, incorporando este seguimento ao programa de vixilancia ambiental segundo se desprende do punto 5 desta DIA.

7. En canto aos hábitats naturais, e co fin de garantir que as actuacións sexan compatibles coa preservación do patrimonio natural e a biodiversidade, prestarase especial atención, sen prexuízo doutras, ás medidas de control sobre a afección a solos e vexetación que figuran nesta DIA, balizando adecuadamente as distintas zonas de obra e evitando afeccións non previstas.

8. Adoptaranse medidas preventivas para minimizar o risco de introdución de especies invasoras como consecuencia da execución do proxecto (información ao persoal de obra, limpeza previa da maquinaria, control da procedencia dos préstamos, emprego de especies autóctonas na revexetación,...). No programa de vixilancia ambiental incorporaranse os controis oportunos para acadar unha detección precoz desta situación. No caso de que se confirme a introdución, adoptaranse medidas de resposta rápida para erradicarlas.

4.2.6 Integración paisaxística e restauración

1. Adoptaranse medidas que maximicen a integración paisaxística da actuación proxectada. Nos traballos de execución e acondicionamento dos vieiros do parque minimizaranse os movementos de terras e coidarase que o firme contraste o menos posible coa contorna.

2. Os afloramentos rochosos, existentes no ámbito do proxecto, con interese xeomorfolóxico ou paisaxístico deberán ser respectados, sen que se vexan afectados polas obras.

3. Todas as superficies alteradas ou deterioradas pola execución das obras (marxes dos vieiros, contorno das obras de drenaxe, gabias do cableado, plataformas de montaxe dos aeroxeradores -que deberán ser revexetadas en toda a súa extensión, podéndose deixar un camiño de acceso ata a porta do aeroxerador para os vehículos de mantemento ordinario-, contorno da torre meteorolóxica, área/s de casetas de obra e parque de maquinaria, zonas de amoreamento de materiais ou residuos, áreas de préstamo e/ou vertedura de excedentes dos movementos de terras se fora o caso...) deberán ser restauradas e revexetadas en función do tipo de terreo do que se trate, co obxecto de favorecer a recuperación do solo e a reinstalación da vexetación orixinal.

Para tal fin, nas actuacións de restauración e revexetación a levar a cabo teranse en conta as seguintes consideracións:

- Co fin de evitar fenómenos erosivos e lograr o máis pronto posible a integración paisaxística das zonas alteradas polas obras, os labores de restauración e revexetación deberán realizarse, na medida do posible, paralelamente ao avance das obras, conforme as distintas superficies a restaurar acaden o seu estado definitivo.
- No caso de precisar achegas externas de terra vexetal por non ser suficiente a retirada na obra, esta non se poderá extraer de áreas onde se atope consolidada e integrada no medio, debendo proceder de amoreamentos ou zonas debidamente autorizadas e que teñan características similares ás do terreo a restaurar, tanto desde o punto de vista edafolóxico como respecto das especies vexetais presentes.
- No que respecta á sementeira, a mestura deberá conter necesariamente especies arbustivas e leguminosas, sen prexuízo das de crecemento rápido que se consideren apropiadas para a zona. A proporción de cada grupo de especies na mestura axustarase, con carácter xeral, ás seguintes porcentaxes: 70% para o conxunto de gramíneas, 15% para as leguminosas e 15% para as arbustivas. A dose a empregar será como mínimo de 30 gr/m² (300 kg/ha).
- A restauración que se faga deberá atender a criterios de coherencia ecolóxica e paisaxística. Todas as especies a empregar na restauración deberán ser autóctonas, preferentemente existentes na zona, compatibles co hábitat no que se vaian implantar e compatibles entre si, co obxecto de maximizar o éxito e integración da restauración.
- Realizarase un seguimento da efectividade dos labores de restauración e revexetación e procederase á reposición das calvas e/ou marras que puideran aparecer nas sementeiras, hidrosementeiras e/ou plantacións efectuadas. Incrementarase a intensidade deste seguimento no caso de que se detecten dificultades para o desenvolvemento da vexetación e levaranse a cabo actuacións adicionais de restauración se o éxito desta non é o axeitado.

4. Unha vez finalizada a vida útil das unidades do parque eólico, ou ben no caso de que quedase definitivamente fóra de servizo por calquera causa, ao longo da fase de abandono levaranse a cabo todas as actuacións necesarias para desmantelalo e recuperar a situación preoperacional da zona ocupada pola instalación.

Considerarase, con carácter xeral e sen prexuízo do que no seu momento se poida establecer ao respecto, a desmontaxe e retirada dos aeroxeradores, torre meteorolóxica, demolición da parte superior do pedestal ou peaña das zapatas, restauración dos novos vieiros creados para uso exclusivo do parque, restitución de terreos e servizos afectados e revexetación das zonas alteradas polo desmantelamento.

5. No caso de renovación tecnolóxica do parque eólico, presentarase o correspondente proxecto e documentación ambiental de desmantelamento, así como o da nova planta, para a súa avaliación ambiental.

4.3 Outras condicións

1. Co obxecto de acadar a máxima coordinación e eficacia no cumprimento desta DIA, o promotor deberá designar unha persoa responsable do seu control e notificar o seu nomeamento ao órgano substantivo.

2. Calquera cambio que se pretenda introducir no proxecto respecto do recollido nesta DIA deberá ter en conta a variable ambiental, e no caso de que poida producir efectos significativos sobre o medio ambiente deberáse notificar previamente á Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, a través do órgano substantivo e acompañado da pertinente valoración ambiental comparativa, para que o órgano ambiental o avalíe e informe sobre a súa aceptación, comunicando no seu caso as condicións que cómpre impoñerlle ou se procede iniciar un novo trámite de avaliación ambiental.

3. O promotor deberá comunicar ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo e coa suficiente antelación, a data prevista de inicio de obras do parque.

Xunto coa dita comunicación, o órgano substantivo achegará a este órgano ambiental, para a súa constancia no expediente, unha copia do informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural e do Instituto de Estudos do Territorio aos que se fai referencia nas condicións 4.1.2 e 4.1.3 da DIA, xunto coa documentación na que se basee.

4. O promotor comunicará ao órgano ambiental, a través do órgano substantivo, a data de posta en marcha da instalación.

5. PROGRAMA DE VIXILANCIA E SEGUIMENTO AMBIENTAL

5.1. Aspectos xerais

O obxecto deste programa é o de garantir ao longo do tempo o cumprimento das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias que figuran na documentación avaliada e o condicionado da DIA, así como incorporar procedementos de autocontrol por parte do promotor. Así mesmo, debe permitir detectar, cuantificar e corrixir alteracións ou afeccións que non se teñan previsto, e levar a cabo novas medidas acordadas coas novas problemáticas ou coñecementos xurdidos.

Para tal fin, e tomando como base o seguimento proposto na documentación avaliada, deberánse incorporar os controis e estudos necesarios para completalo e adaptalo ao condicionado que se deriva desta DIA. Na definición final do programa fixaranse segundo a fase (replanteo, obras, explotación ou abandono) a periodicidade, os indicadores e os limiares ou valores límite que se vaian utilizar en cada caso.

Será responsabilidade do órgano substantivo que o programa que finalmente se desenvolva neste sentido permita acadar os obxectivos indicados. Así mesmo, teranse en conta as seguintes consideracións:

- O seguimento deberá ser efectuado por persoal cualificado para identificar os elementos protexidos da biocenose e a interacción entre eles e para valorar a idoneidade das medidas adoptadas e os impactos que as actuacións do proxecto poden inducir sobre o medio. Terá a capacidade técnica suficiente de conformidade coas normas sobre cualificacións profesionais e da educación superior.
- As tomas de mostras, medicións e/ou analíticas deberán ser realizadas por un organismo de control autorizado ou entidade acreditada ou autorizada, e os resultados terán que vir asinados por persoal técnico da entidade. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de control.
- No caso de que se detecten, como resultado deste seguimento en calquera das súas fases, impactos imprevistos ou alteracións que superen os limiares establecidos na lexislación aplicable, no EsIA ou nesta DIA, comunicaráselle inmediatamente ao órgano substantivo, propoñendo as medidas correctoras precisas para corrixilos. Se se pon de manifesto a existencia de impactos ambientais severos ou críticos, o órgano substantivo poñerá este feito en coñecemento da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático.

5.2. Aspectos específicos

1. Levarase a cabo un seguimento dos posibles efectos acumulativos ou sinérxicos con outros parques eólicos e as súas infraestruturas de evacuación, en funcionamento ou en construción, en relación a todos os elementos do medio físico, biótico e perceptual, téndose que adoptar as medidas protectoras e/ou correctoras oportunas no caso de producirse a aparición deste tipo de efectos.

2. En relación co plan de seguimento do nivel de ruído ao que se fai referencia na condición 4.2.1, tomando como base a proposta do EsIA e das suas addendas, terase en conta o seguinte:

- Deberanse considerar, como mínimo, os mesmos puntos de medida xa contemplados na proposta do EsIA e engadir puntos de medida nos núcleos poboacionais da Aldea, O Fontelo, O Campo do Arco e A Rúa. A localización de cada punto deberá definirse coas súas coordenadas UTM (ETRS89) e reflectirse nun plano a escala mínima 1: 10.000.
- Deberase efectuar unha campaña preoperacional con medicións en todos os puntos sinalados, co obxecto de dispoñer de datos previos do ruído de fondo para comparalos cos que se obteñan en cada período de seguimento.

- Lémbrese que sempre que exista a acreditación e alcance correspondente, os estudos e controis preoperacionais, tomas de mostras, medicións e analíticas, tanto na fase previa ao inicio das obras como nas de replanteo, obras, explotación ou abandono, realizaranse por entidades acreditadas polo organismo nacional de acreditación (ENAC) co alcance correspondente a cada tipo de control, toma de mostras, medición ou analítica a realizar, e que os informes estarán asinados e amparados pola dita acreditación. Deberán ser representativas, e polo tanto levaranse a cabo durante os labores con maior incidencia sobre os aspectos obxecto de seguimento.
- En canto á periodicidade dos controis, durante a fase de obras efectuarase medicións en cada punto no momento no que se estean executando as obras asociadas ao seu contorno, elixindo un momento coa obra en plena actividade co obxecto de que a medición sexa representativa. Na fase de funcionamento a frecuencia será mensual o primeiro semestre, trimestral o segundo e tamén trimestral durante o segundo ano de explotación, podéndose logo variar en función dos resultados obtidos.

3. En canto aos plans de vixilancia, controis e demais actuacións ás que se fai referencia no punto 4.2.5 da DIA, terase en conta o seguinte:

- Tal e como se desprende do punto 5.1, deberá incorporarse co suficiente detalle ao programa de vixilancia ambiental todo o que se derive das cuestións que figuran no dito punto 4.2.5:
 - Control da nidificación de avifauna protexida ou de interese sobre o solo ou en arboredo.
 - Protección doutra fauna (réptiles, anfibios, pequenos mamíferos,...), detección de atropelos, control das obras de drenaxe e, no seu caso, dos pasos canadenses.
 - Seguimento de avifauna, quirópteros e de posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos).
 - Protección de hábitats naturais e outras especies vexetais e animais singulares ou proexidas se é o caso, en cumprimento das disposicións normativas que lles resulten de aplicación e do disposto nesta DIA.
 - Detección de especies invasoras.
 - Etcétera.
- No caso concreto do plan de seguimento de avifauna e de quirópteros (naquilo que resulte de aplicación), sen prexuízo do que figure na documentación achegada polo promotor, no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural en relación coas condicións mínimas para os plans de vixilancia ambiental no relativo ao control da mortalidade por colisión na fase de explotación, ou do que se poida derivar da condición 4.1.1, 4.1.2, ou de calquera outra desta DIA, teranse en conta as seguintes indicacións:

- Disporase dos estudos previos necesarios para coñecer os efectivos poboacionais e os usos do espazo e do hábitat na zona, as zonas de cría, alimentación ou campeo, colonias ou refuxos (morcegos), durmidoiros, rutas de paso migratorio, movementos estacionais ou desprazamentos diarios, etcétera, co obxecto de definir axeitadamente o plan de vixilancia para detectar posibles cambios nestes aspectos pola instalación e presenza do parque. Estes estudos preoperacionais deberán cubrir o ciclo anual completo do conxunto de especies inventariadas na zona, prestando especial atención a aquelas que ostenten algunha figura de protección, por exemplo e sen prexuízo doutras, as sinaladas no punto 1.3 desta DIA.

- Conterá unha descrición detallada e xustificada da metodoloxía para o seguimento da incidencia do parque eólico sobre a avifauna, especificando os controis a efectuar e a súa frecuencia, considerando a detección do efecto baleiro, a caracterización do comportamento das aves ante os aerogeneradores e a detección de morte por colisión.
Descríbese a metodoloxía para a estimación dos índices de colisión e a súa variación estacional, e a dun estudo do voo que caracterice a frecuencia, variación horaria, variación estacional, altura e traxectoria dos movementos das aves na zona do parque (uso do espazo).

Incluirase unha valoración da posible distorsión nos resultados polo diferente esforzo de mostraxe, condicións climatolóxicas durante as mostraxes, detectabilidade dos corpos (polo tamaño, vexetación do contorno, etcétera) e desaparición de cadáveres por necrófagos, definindo os factores ou índices de corrección para corrixir as posibles desviacións.

- A periodicidade das visitas de comprobación terá en conta a fenoloxía das especies sedentarias, invernais e migratorias. Co obxecto de diminuír na medida do posible a perda de cadáveres por acción de animais preeiros, as visitas para a detección de aves mortas por colisión terán como mínimo unha periodicidade mensual. No caso de que se efectúen experimentos para o cálculo dunha taxa de desaparición de cadáveres propia para a zona do parque, poderíase axustar a dita frecuencia. Terase en conta que pode resultar preciso incrementar a frecuencia en épocas de paso migratorio e de dispersión de xuvenís.
- Definición cuantitativa e cualitativa de limiares de risco por colisión e aparición de efecto baleiro, que indiquen a necesidade de adoptar medidas protectoras ou correctoras específicas, xustificando a súa determinación. Na definición destes limiares deberán considerarse as referencias normativas, catálogos ou listas vermellas máis actualizadas.
- Defínense as medidas protectoras e/ou correctoras a adoptar en función das situacións de risco que se detecten, considerando entre elas as sinaladas no punto 4.2.5.1 desta DIA sen prexuízo do que se derive da condición 4.1.2.

- Segundo o establecido no informe da Dirección Xeral de Patrimonio Natural e segundo o establecido no punto 4.1.2 desta DIA en relación á proposta que deberá elaborar o promotor, deberanse incorporar á mesma as seguintes actuacións relacionadas coa comprobación da efectividade das medidas para evitar o impacto por colisión:
 - Avifauna: deberase prestar atención a se o sistema de detección baseado en vídeo detecta un aumento da frecuencia doutras rapaces, co fin de ampliar a protección ás mesmas, así como deberase medir e comparar a mortalidade por impacto observada no parque eólico coa de outros parques lindeiros (pas sen pintar).
 - Quirópteros: deberase informar dos tempos nos que a velocidade do vento foi inferior ao limiar establecido e da porcentaxe de parada dos aeroxeradores.
- Describírase o método de rexistro, tratamento e presentación dos datos obtidos, detallando a periodicidade, estrutura e contido dos informes, que como mínimo incluírán un apartado introdutorio (indicando datas e descrición das campañas efectuadas), outro cos datos e resultados obtidos e un de valoración (considerando tanto o período abranguido polo informe como o acumulado de datos de informes anteriores), discusión e conclusións finais.
- En relación coa condición 4.2.5.1.4 da DIA, no que se refire ao lobo a Dirección Xeral de Patrimonio Natural sinala no seu informe que se ten que dar cumprimento o punto 18 (efecto barreira das infraestruturas), apartado 5, do Decreto 297/2008, do 30 de decembro, polo que se aproba o Plan de xestión do lobo en Galicia.

Neste sentido, establece a realización dunha avaliación e seguimento das afeccións da instalación eólica sobre a poboación de lobos: estrutura social, zonas de cría, uso do espazo, etc.

Na procura da mellor implementación das ditas medidas, o promotor e o órgano substantivo terán en conta que todos os aspectos relativos á súa planificación e desenvolvemento deberanse coordinar previamente coa dita Dirección Xeral de Patrimonio Natural.

5.3. Informes do programa de vixilancia

O promotor deberá presentar os informes do programa de vixilancia e seguimento ambiental ante o órgano substantivo, a quen lle corresponde efectuar o seguimento e vixilancia do cumprimento da DIA de acordo co establecido na normativa de avaliación ambiental. Estes informes estarán asinados polo persoal técnico responsable da súa elaboración e terán que contar coa supervisión, aprobación e sinatura da persoa responsable designada para o control do cumprimento da DIA.

Os informes avaliarán pormenorizadamente o cumprimento da DIA en relación a todos os aspectos considerados nela, así como das indicacións, valoracións e medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias contidas no EsIA e a restante documentación avaliada.

Con carácter xeral, incluíranse os resultados das campañas preoperacionais ou estudos complementarios que se efectúen e os que no seu caso xa consten no EsIA ou as súas addendas se é o caso, comparándoos cos que se obteñan en cada período de seguimento.

Sen prexuízo do que, co curso do tempo, se poida derivar do desenvolvemento do programa de vixilancia, o seguimento da DIA estruturarase nos seguintes informes:

1. Durante a execución das obras o promotor presentará, con carácter trimestral, un **informe de obras** co seguinte contido mínimo:

- a) Cronograma de obras actualizado con todas as actividades (incluíndo a adopción das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias) no que se indique, para cada unha delas, a porcentaxe de execución respecto do total. No cronograma figurará a data de actualización.
- b) Informe de avance da obra, onde se describa o desenvolvemento dos traballos en relación a todos os compoñentes do proxecto. Acompañarase de reportaxe fotográfica (con indicación da data e hora nas fotografías e plano de puntos de toma) e dun plano de planta a escala 1:5.000 ou maior detalle, dotado de coordenadas UTM (ETRS89), no que se reflecta a situación real das obras e a porcentaxe de execución de cada actividade.
- c) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (con medicións en plena actividade, indicando persoal de obra e maquinaria en funcionamento durante as medicións), control da calidade das augas, funcionamento da rede de drenaxes e mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico), seguimento de avifauna e quirópteros, protección da pequena fauna e hábitats e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, tendo en conta os puntos 4.1, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.5 e 5 da DIA.
- d) Informe onde se detallen, para aqueles indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os resultados dos controis efectuados de acordo co programa de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas), así como os da aplicación das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA), incidencias e/ou imprevistos acontecidos e solucións adoptadas, labores de restauración efectuados, xestión de residuos de obra, etcétera.

2. Ao final das obras, no prazo máximo de dous (2) meses contados desde o remate dos traballos, achegará un **informe fin de obras** que como mínimo inclúa:

- a) Informe onde se describa o desenvolvemento dos traballos desde a emisión do último informe de obras e se detalle o estado final do parque e da área afectada tras a finalización das obras, en relación a todos os aspectos que figuran na documentación avaliada e no condicionado desta DIA. Conterá así mesmo un resumo do seguimento ambiental efectuado ao longo de toda a fase de obras e das medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas, así como das incidencias ou imprevistos acontecidos e as solucións adoptadas.

- b) Reportaxe fotográfica que amose con detalle os aspectos máis salientables da actuación: zonas nas que se implantaron os aeroxeradores, torre/s meteorolóxica/s, estado dos vieiros, cunetas e drenaxes, gabias do cableado, estado de limpeza da área (en especial das zonas de instalacións de obra e parque de maquinaria), zonas onde se efectuaron medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias, etc. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.
- c) Plano *as built*, a escala 1:5.000 ou maior detalle e dotado de coordenadas UTM, no que se reflicta a situación real de todas as instalacións e infraestruturas do parque, así como as zonas onde se levaron a cabo medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias. Inclúirase unha táboa coas coordenadas UTM (ETRS89) das posicións definitivas dos aeroxeradores e da torre meteorolóxica.
- d) Ficheiros dixitais do plano *as built* coas seguintes capas: poligonal do parque, aeroxeradores, vieiros e torre meteorolóxica. O formato será compatible con sistemas de información xeográfica (SIX). O sistema de proxección será o UTM, adoptándose como sistema de referencia xeodésico o ETRS89. Os datos vectoriais entregaranse en formato ESRI shapefile (.shp).

3. Unha vez iniciada a explotación do parque o promotor deberá presentar, con periodicidade semestral durante os dous primeiros anos de funcionamento e anual os seguintes, un **informe en fase de funcionamento** co seguinte contido mínimo:

- a) Resultados do plan de seguimento do nivel de ruído (identificando os aeroxeradores en marcha durante as medicións), do seguimento do efecto parpadeo de sombras ou *shadow flicker*, do control do funcionamento da rede de drenaxes do parque e o mantemento do réxime hídrico (seguimento hidrolóxico) e, se é o caso, do seguimento da calidade das augas, conforme se deriva dos puntos 4.1, 4.2.1, 4.2.2 e 5 da DIA.
- b) Resultados dos plans de seguimento de avifauna e quirópteros (incluíndo todo o relativo ao establecido no punto 5.2.3 en referencia ao desenvolvemento e eficacia das medidas adicionais ás que fai referencia a condición 4.1.2 da DIA), das medidas de protección de pequena fauna, hábitats naturais e especies vexetais e animais singulares ou protexidas se é o caso, e seguimento dos posibles efectos acumulativos (aditivos ou sinérxicos), tendo en conta os puntos 4.1, 4.2.5 e 5 da DIA.
- c) Informe, acompañado de reportaxe fotográfica, no que se describan con detalle os resultados do plan de restauración, indicando os avances e incidencias no proceso de rexeneración da cuberta vexetal e de integración paisaxística da instalación, aparición de especies invasoras se é o caso, estado dos vieiros, cunetas, plataformas de montaxe, gabias do cableado, contorno da torre meteorolóxica, así como daquelas zonas nas que se adoptasen medidas de protección contra a erosión. Nas fotografías indicárase a data e a hora, acompañándoas dun plano de localización.

Conterá tamén unha avaliación da eficacia e evolución de todas as medidas protectoras, correctoras e/ou compensatorias adoptadas (tanto as que figuran na documentación avaliada como as derivadas desta DIA) e a descrición, se é o caso, das incidencias acontecidas e as solucións adoptadas. Detallaranse así mesmo, para aqueles outros indicadores ambientais que non teñan plans de seguimento específicos, os controis efectuados de acordo co programa de vixilancia que se deriva desta DIA (indicando datas das visitas).

- d) Cando corresponda segundo o expresado na condición 5.2.3 da DIA sobre as actuacións de seguimento do lobo, xunto co informe en fase de funcionamento achegarase un documento específico cos contidos que se determinen en función do sinalado na dita condición.

Á vista dos resultados que se obteñan durante os dous primeiros anos de seguimento, ou ben por solicitude motivada do promotor cursada ante o órgano substantivo, poderase revisar, se é o caso, o contido ou a frecuencia dos controis e informes que se deben realizar en anos posteriores.

4. Informe previo ao abandono: cunha antelación de seis (6) meses respecto da data prevista para a finalización da explotación do parque, o promotor remitirá ao órgano substantivo un documento (con memoria, planos, pregos de condicións, orzamento, prazo de execución e avaliación dos aspectos ambientais) no que se detallen todas as actuacións previstas para o cumprimento da condición 4.2.6.4.

5. Informe posterior ao abandono: transcorridos dous (2) meses desde o remate dos traballos de desmantelamento e abandono do parque, o promotor achegará un informe coa descrición detallada das actuacións levadas a cabo, con especial mención á xestión dos residuos procedentes do desmantelamento e á restauración das superficies afectadas. Incluirá unha reportaxe fotográfica que reflita o estado final da área, unha vez rematados os labores de abandono e realizada a oportuna revexetación.

6. PROPOSTA

Logo de finalizar a análise técnica do expediente de avaliación de impacto ambiental, propónse formular a declaración de impacto ambiental nos termos recollidos ao longo deste documento, en cumprimento do disposto no artigo 41 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

Manuel Díaz Cano
Xefe do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos
(asinado electronicamente)

CONFORME
Juan Manuel Camiño Soto
Subdirector xeral de Avaliación Ambiental
(asinado electronicamente)

RESOLVE:

Formular a declaración de impacto ambiental do parque eólico Canedo, considerando que o proxecto é ambientalmente viable sempre que se cumpra, ademais do recollido no estudo de impacto ambiental e a restante documentación avaliada, o condicionado que figura ao longo deste documento, tendo en conta que no caso de que exista contradición entre eles, prevalecerá o disposto nesta DIA.

Consonte o disposto no artigo 52 da dita Lei 21/2013, correspóndelle ao órgano substantivo o seguimento e vixilancia do cumprimento da declaración de impacto ambiental.

Ademais do obrigado cumprimento das condicións sinaladas, se se manifesta calquera tipo de impacto non considerado ata o momento, este órgano ambiental poderá ditar, do xeito que proceda, os condicionados adicionais que resulten oportunos.

Esta declaración de impacto ambiental farase pública a través do Diario Oficial de Galicia e da páxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, e se lle remitirá ao órgano substantivo para os efectos que correspondan no marco do procedemento de autorización administrativa das instalacións.

Así mesmo, non exime ao promotor de obter calquera outra autorización, licenza, permiso ou informe que sexa necesario para a execución e/ou funcionamento do proxecto.

O órgano substantivo deberá notificar a esta dirección xeral calquera cambio de titularidade que se produza na instalación.

De acordo co artigo 41.4 da lei de avaliación ambiental, a declaración de impacto ambiental non será obxecto de recurso sen prexuízo dos que, se é o caso, procedan na vía administrativa e xudicial fronte o acto polo que se autoriza o proxecto.

Santiago de Compostela, **na data da sinatura electrónica**

María Sagrario Pérez Castellanos
Directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático
(asinado electronicamente)

